Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека
імені Олеся Гончара

Як відрізати непотрібну частину музики або зробити «компот» із різних музичних композицій

Короткий майстер-клас або практичний посібник для початківців

Херсон - 2011

Одним із завдань Регіонального тренінгового центру (РТЦ), створеного в рамках програми “Бібліоміст” в Херсонській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олеся Гончара, є навчання бібліотекарів та користувачів основам комп’ютерної грамотності. Під час проведення занять виявились теми, які пов’язані з деякими труднощами їх сприйняття слухачами.

Тому РТЦ продовжує випуск серії посібників під загальною назвою “Короткий майстер-клас або практичний посібник для початківців”. Кожен випуск присвячений окремому питанню і призначений всім, хто має бажання навчитись використовувати можливості комп’ютерних технологій в повній мірі.

Свої коментарі та побажання щодо тематики наступних випусків серії просимо направляти до Регіонального тренінгового центру (Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олеся Гончара, м. Херсон, вул. Дніпропетровська, 2 , тел.. 26-16-87).

Автор П.О. Крупіца

Відповідальна за випуск Л.В. Неділько

Видано за фінансової підтримки програми «Бібліоміст»

© Крупіца П.О., 2011

Зміст

Декілька слів про аудіофайли та звуковий редактор Audacity®

1. Запуск програми Audacity®

2. Відкриття аудіофайла

3. Редагування аудіофайла

3..1 Видалення непотрібної ділянки з композиції

3.2. Зклеювання декількох ділянок з різних композицій або створення «компоту»

3.3. Створення наростання і згасання гучності композиції

4. Збереження результату роботи з аудіофайлом

5. Закриття вікон з аудіофайлами та самого редактора

Список використаних джерел

Декілька слів про аудіофайли та звуковий редактор Audacity®

Аудіофайл призначений для зберігання не тільки інформації про мелодії або музичної композиції, а й самої мелодії, записаної у цифровому аудіоформаті.

Для прослуховування аудіофайла достатньо мати встановлений на комп'ютері аудіоплеєр. Існує величезна кількість аудіоплеєрів. Але вони призначені лише для прослуховування музики. А що робити, якщо нам необхідно видалити частину аудіофайла або зробити один файл з декількох частин? Для цього нам знадобиться звуковий редактор. Цих редакторів значно менше, ніж аудіоплеєров ☺. Частину їх використовують переважно професіонали, виконуючи велику кількість операцій з аудіо файлами, але вони займають багато місця на комп'ютері і для користування ними треба купити ліцензію на програму. Існують і безкоштовні аналоги, але у них обмежена кількість операцій.

Найбільш оптимальним варіантом за кількістю дій, на мій погляд, є безкоштовний звуковий редактор Audacity®! Його можна скачати з Інтернету.

Якщо у вас немає бажання скачати та встановити її, або ви не наважуєтеся це робити самі, то зверніться до знайомих, які це вже вміють.

1. Запуск програми Audacity®

Отже, почнемо роботу зі звуковим редактором Audacity® в Windows®. Гадаю, в інших операційних системах він працює аналогічно.

Заходимо в папку програми і знаходимо там значок (іконку) (див. зліва). Двічі натискаємо лівою кнопкою мишки на нього і чекаємо, коли програма запуститься.

На рис. 1 наведений зовнішній вигляд вікна програми. Мова програми встановлюється автоматично. В моєму випадку мова українська, але для кращого розуміння я буду приводити назви команд двома мовами: українською і через скісну лінію – російською. Наприклад, «Український / Русский».

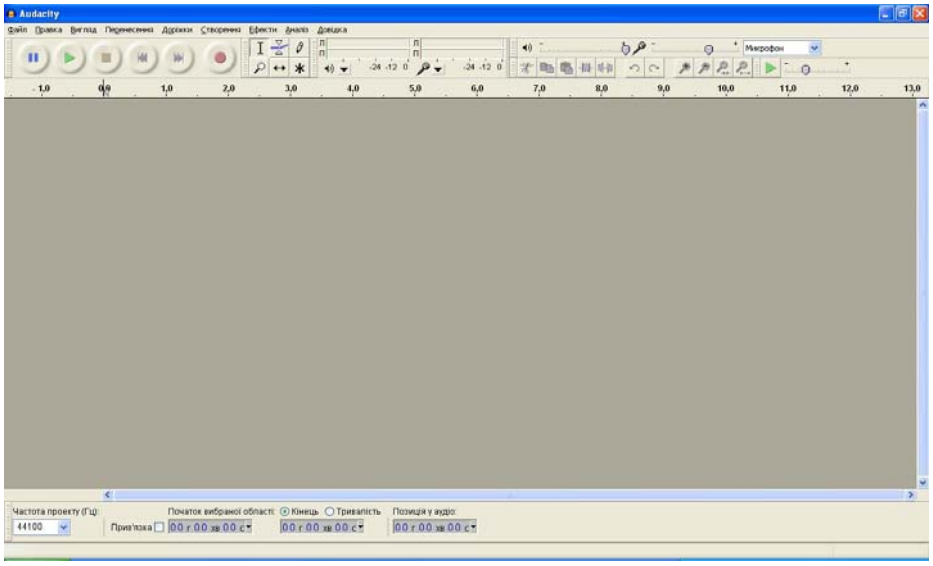

Рис. 1. Зовнішній вигляд вікна програми Audacity

Вікно програми має декілька складових:

- рядок команд

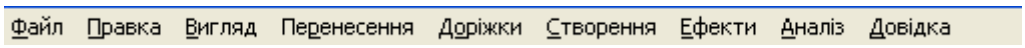

- панель інструментів «Контроль», на якій розміщені кнопки плеєра (пауза, відтворення, стоп, перехід на початок і кінець доріжки, запис)

- панель інструментів «Індикатор / Индикатор», на якій розташовані індикатори гучності відтворення і запису

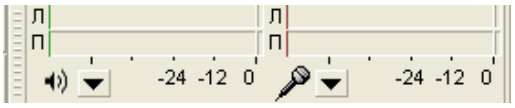

- панель інструментів «Мікшер / Микшер», на якій розміщені регулятори гучності відтворення і запису

- панель інструментів «Змінити / Изменить», де можна побачити кнопки команд редагування (вирізати, копіювати, вставити, обрізати, створити тишу, повернути і повторити) і зміни масштабу лінійки часу і швидкості відтворення

- лінійка часу, на якій відображається час композиції

- поле відображення звукових файлів з горизонтальними та вертикальними повзунками

- панель інструментів «Вибрана область / Выбранная область», де відображається інформація про частоту проекту в кГц та час

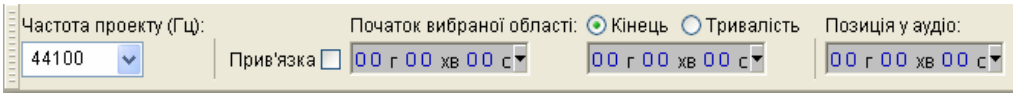

2. Відкриття аудіофайла

Для роботи з аудіофайлом його необхідно відкрити. Робимо це наступним чином:

- наводимо мишку на напис «Файл» в меню команд і натискаємо на нього один раз лівою кнопкою. У меню, яке з'явилося, наводимо мишку на команду «Відкрити / Открыть» і знову натискаємо на ліву кнопку один раз

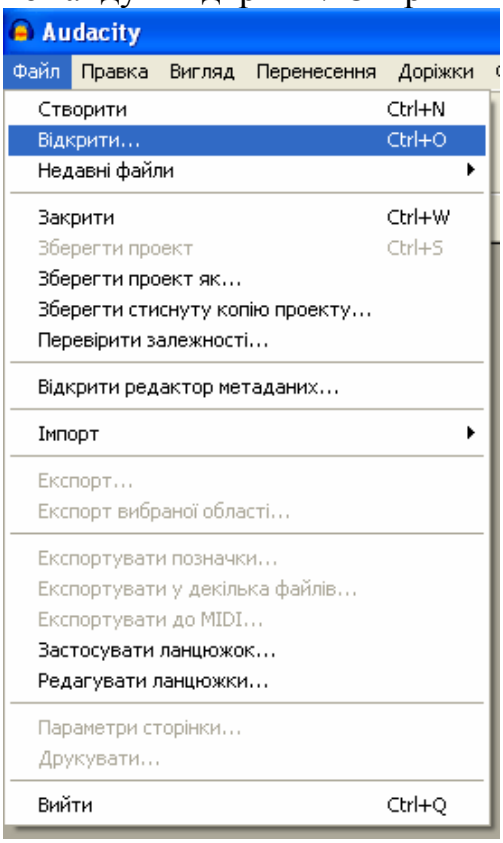

- у вікні «Виберіть один чи більше звукових файлів… / Выберите один или больше звуковых файлов…» знаходимо потрібний файл і виділяємо його, натиснувши на нього один раз лівою кнопкою мишки. Після того, як він стане виділеним (фон за ім'ям файла стане синього або блакитного кольору) натискаємо на кнопку «Відкрити/Открыть» один раз лівою кнопкою мишки.

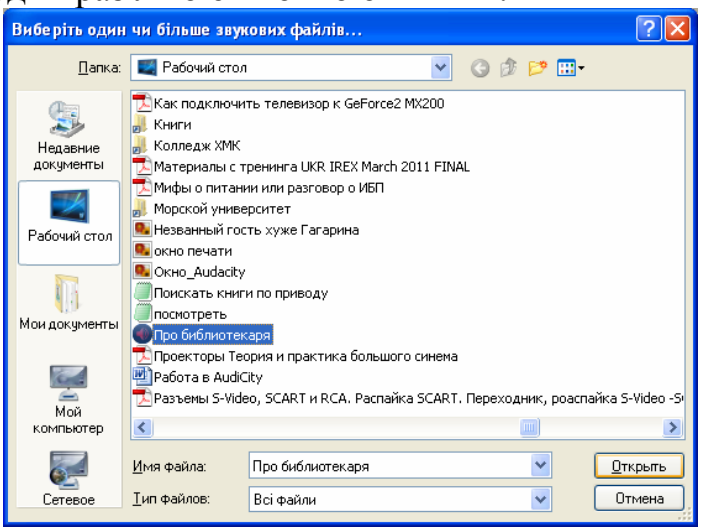

Після відкриття файла вікно редактора виглядатиме так

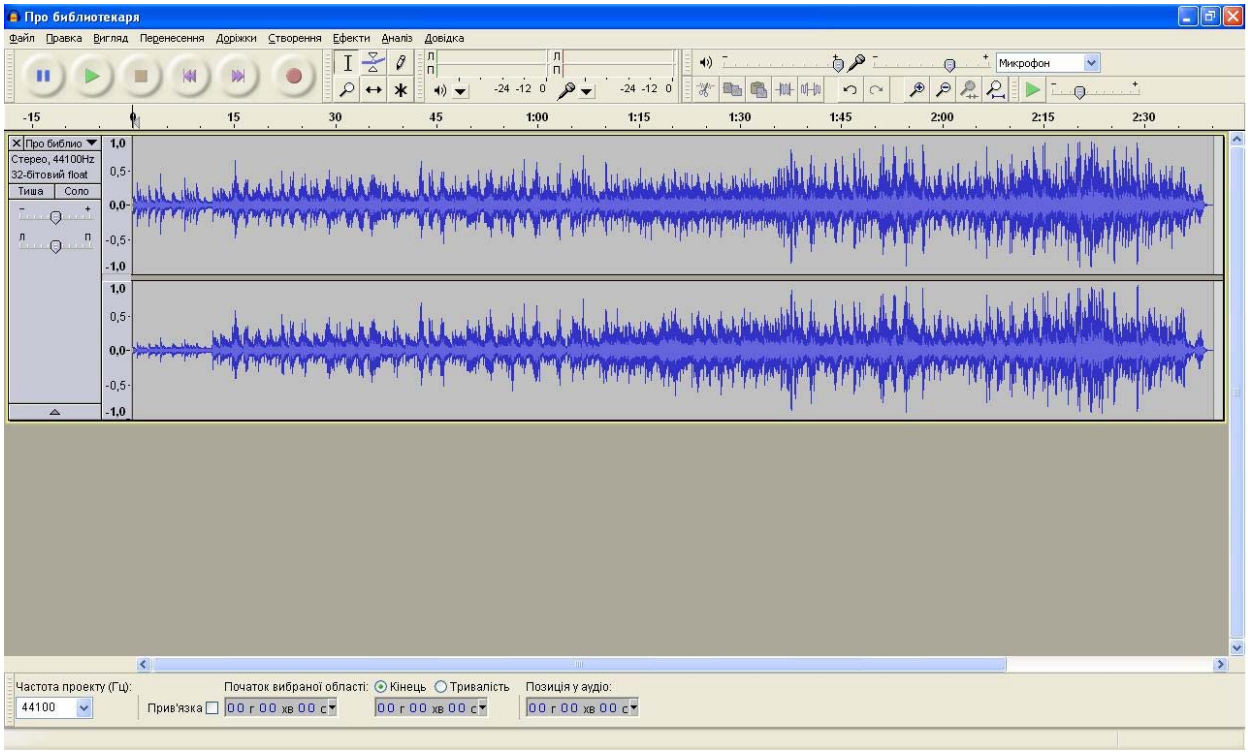

Рис. 2. Зовнішній вигляд вікна програми Audacity після відкриття файла

Як бачимо, в полі відображення звукових файлів з'явився новий об'єкт. На рис. 3 наведено пояснення його складових.

Рис. 3 Складники відкритого аудіофайла

3. Редагування аудіофайла

У даному розділі розглянемо такі операції, як:

- видалення непотрібної ділянки з композиції;
- додавання обраної ділянки у вже існуючу композицію, тобто створення «компоту»;

- створення наростання і згасання гучності композиції.

Цей список дій, звичайно, малий і не відображає всіх можливостей програми Audacity® (їх **ДУЖЕ** багато!). Але для мінімальних робіт з аудіофайлом даних операцій цілком достатньо. Якщо Вам забажається дізнатися більше, то можете скористатися Довідкою програми або пошукати інформацію в Інтернеті на сайтах, що наведені в розділі «Список використаних джерел».

3.1. Видалення непотрібної ділянки з композиції

Після того, як був відкритий аудіофайл (див. розділ 2. Відкриття аудіофайла), я можу видалити частину композиції. Для цього необхідно зробити наступні кроки:

1-й) Виділити ділянку.

Наводимо мишку на початок ділянки на верхньому або нижньому каналі і затискаємо ліву кнопку мишки (тобто натиснули і не відпускаємо) і переміщуємо мишку на кінець ділянки. Після цього відпускаємо ліву кнопку мишки.

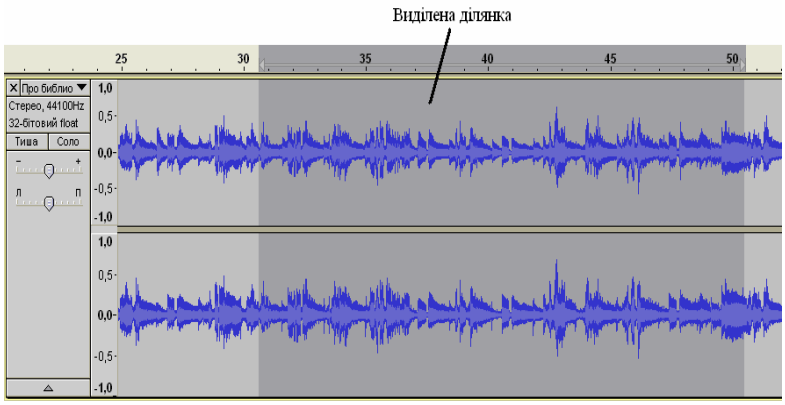

2-й) Видалити ділянку.

Для цього на клавіатурі натискаємо кнопку «Delete», в результаті чого обрана ділянка видаляється з композиції. На місці стику двох ділянок (кінця попередньої і початку наступної) залишиться лише «бігунок» (вертикальна смужка). При цьому в лінійці часу нічого не зміниться. Тільки композиція закінчиться трішки раніше ☺.

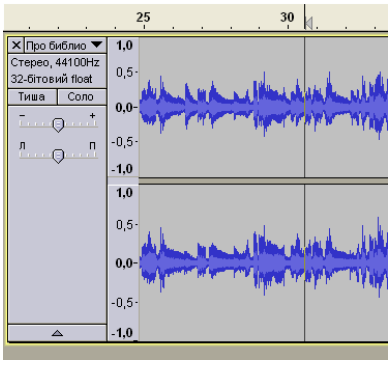

3.2. Зклеювання декількох ділянок з різних композицій або створення «компоту»

Найчастіше потрібно створити аудіофайл, в якому будуть відтворюватись частини різних пісень. Кінцевий продукт часто називають «попурі» або як говорять звукорежисери – «Компот» ☺.

При склеюванні декількох ділянок в одну цілу необхідно виконати наступні дії:

1-а) відкрити файл з першою ділянкою. Саме на її базі будемо створювати «компот». Видалити всі непотрібні ділянки з нього (див. пункт 3.1 Видалення непотрібної ділянки з композиції);

2-а) відкрити файл з другою ділянкою. (див. пункт 2 Відкриття аудіофайла). Файл відкриється у другому вікні;

3-а) виділити непотрібну ділянку у другому файлі (див. перший крок в пункті 3.1 Видалення непотрібної ділянки з композиції) і вирізати його, натиснувши на кнопку «Вирізати / Вырезать» один раз лівою кнопкою мишки (див. рис. нижче)

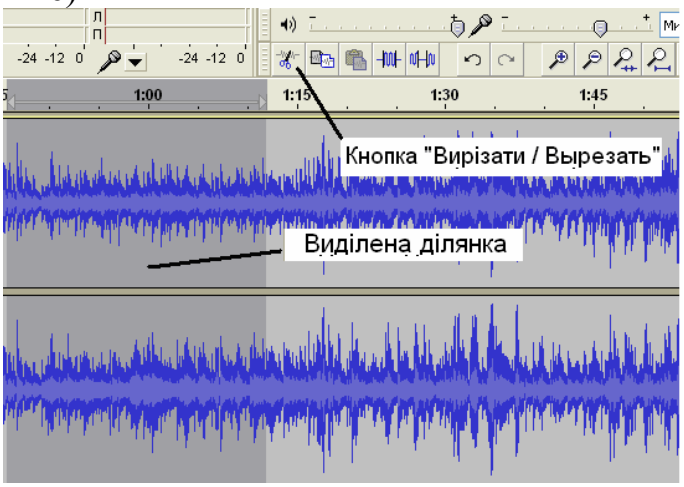

4-а) переключитися на вікно аудіофайла з першою ділянкою. Для цього наводимо мишку на напис з ім'ям першого файла і натискаємо ліву кнопку мишки один раз

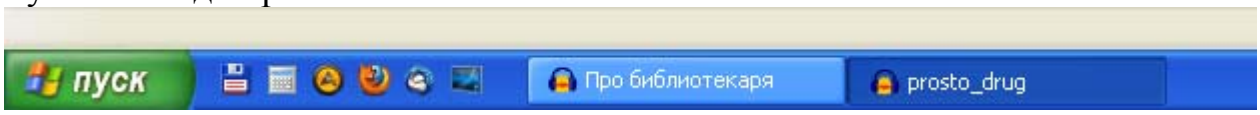

5-а) вставити вирізану другу ділянку в файл з першою ділянкою. Для цього наводимо мишку на місце, в яке необхідно вставити другу ділянку, і натискаємо на нього один раз лівою кнопкою мишки. *Увага! Необхідно прослідкувати за тим, щоб ми знаходились у вікні першої ділянки* ☺. А потім натиснути на кнопку один раз лівою кнопкою мишки.

Після виконання всіх п'яти кроків у вікні першого аудіофайла ми отримаємо композицію з двох частин. Якщо необхідно додати третю, четверту частину «компоту», то повторюємо раніше наведені кроки для кожної ділянки окремо.

3.3. Створення наростання і згасання гучності композиції

Коли ми створили «компот», може виникнути необхідність відокремити різні ділянки. Для цього необхідно створити згасання гучності попередньої ділянки і наростання для наступної.

Пройдемо дану процедуру крок за кроком:

1-й) виділити декілька секунд кінцівки попередньої ділянки. (див. крок пункту 3.1 Видалення непотрібної ділянки з композиції);

2-й) навести мишку на напис «Ефекти / Эффекты» в меню команд і натиснути на неї один раз лівою кнопкою мишки. У меню, яке з'явилося, вибрати команду «Повільне згасання / Медленное затухание» і натиснути на неї один раз лівою кнопкою мишки

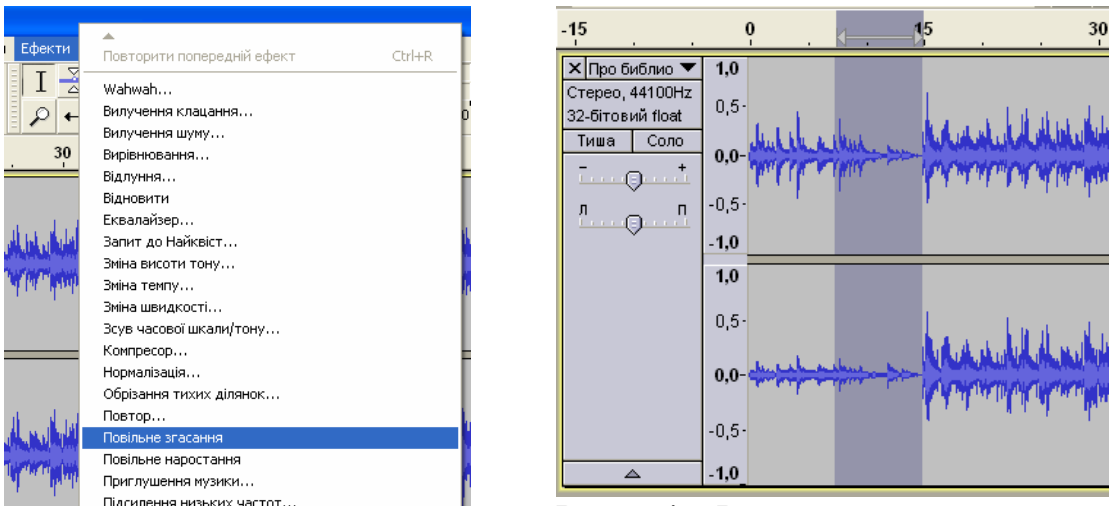

Рис. 4 Результат виконання команди «Повільне згасання / Медленное затухание»

3-й) виділити декілька секунд початку наступної ділянки. (див. крок пункту 3.1 Видалення непотрібної ділянки з композиції)

4-й) навести мишку на напис «Ефекти / Эффекты» в меню команд і натиснути на нього один раз лівою кнопкою мишки. У меню, яке з'явилося, вибрати команду «Повільне наростання / Медленное нарастание» і натиснути на неї один раз лівою кнопкою мишки

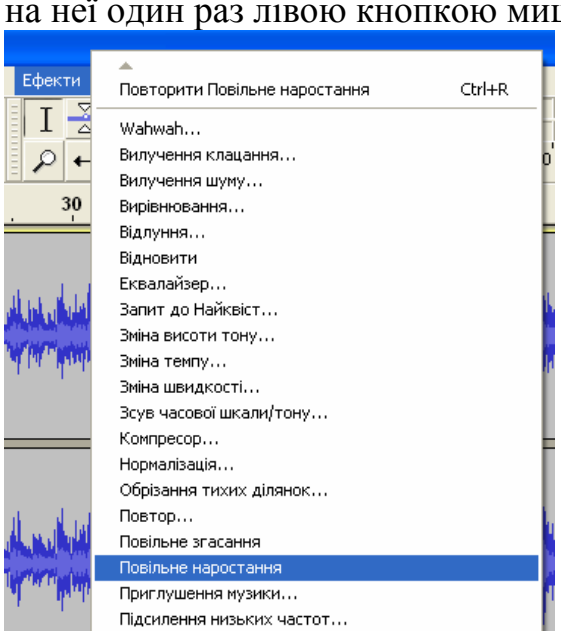

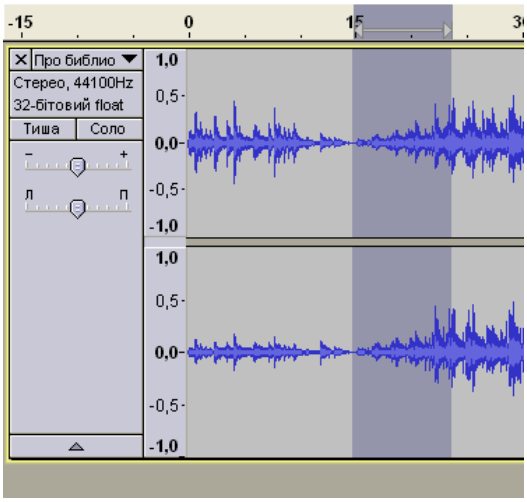

Рис. 5 Результат виконання команди «Повільне наростання / Медленное нарастание»

4. Збереження результату роботи з аудіофайлом

Настав час зберегти результат нашої праці. Для цього нам необхідно виконати наступні кроки:

1-й) викликати вікно файла. Наводимо мишку на напис «Файл» у меню команд та натискаємо на нього один раз лівою кнопкою мишки. В меню, яке відобразилося, знаходимо команду «Експорт / Экспорт» і натискаємо на неї один раз лівою кнопкою мишки.

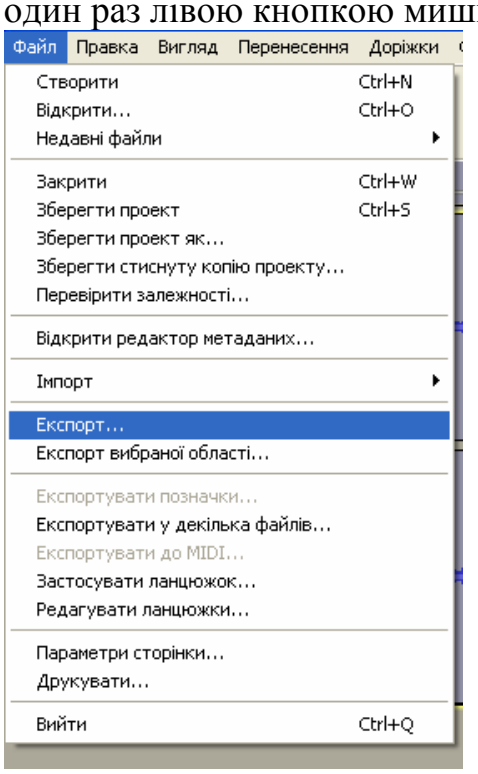

2-й) ввести ім'я та тип нового аудіофайла. Для цього в полі «Ім'я файла» набираємо нове ім'я, а у полі «Тип файла» вибираємо «Файли MP3». Вибрати його можна, натиснувши на і в меню, яке випало, навести курсор на напис «Файли MP3» і натиснути на нього один раз лівою кнопкою мишки

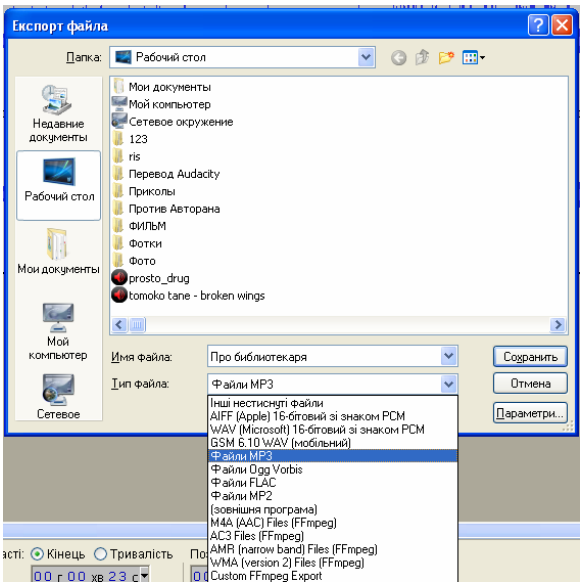

3-й) заповнити вікно з мегаданими і потім (або зразу ☺) натиснути на кнопку «Гаразд / Ок»

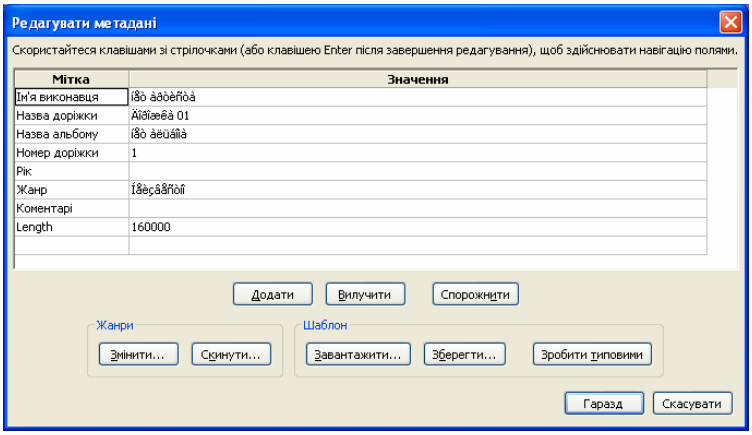

Якщо у Вас на комп'ютері встановлена необхідна бібліотека MP3, то все пройде без проблем. В іншому випадку з'явиться вікно, в якому автори запропонують скачати цю бібліотеку з Інтернету або вказати місце на

комп'ютері, де вона знаходиться. Після того, як встановили бібліотеку, або вказали, де вона знаходиться, редактор зразу розпочне процес збереження результату в аудіофайлі формату MP3.

5. Закриття вікон з аудіофайлами та самого редактора

Після того, як ми зберегли результати роботи, нам необхідно закрити програму. Для цього наводимо мишку на кнопку , яка знаходиться у верхньому правом кутку вікна і натискаємо на неї один раз лівою кнопкою мишки. При появі діалогового вікна наступного вигляду

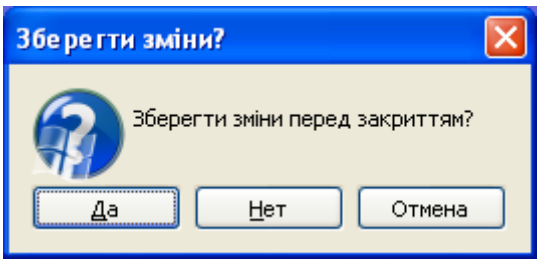

вибираємо необхідну команду і натискаємо на кнопку один раз лівою кнопкою мишки (якщо необхідно зберегти зміни, то натискаємо на «Так / Да», а якщо немає необхідності у збережені, то натискаємо на «Ні / Нет»).

Після натискування на кнопку вікно з аудіофайлом закривається. Якщо воно було одне єдине, то можна відпочити. Якщо ні, то закриваємо решту вікон редактора. Коли з останнім вікном буде закінчено, то можна зайнятися своїми справами ☺.

Список використаних джерел

1. http://audacity.sourceforge.net/
2. http://audacity.ru/p1aa1.html

ДЛЯ ЗАПИСІВ